

Vondst Leeuwin opgegraven bij Binnenhof

In het centrum van Den Haag zijn eeuwenoude botten van een leeuw gevonden. Het gaat om de linkervoerpoot van een jonge leeuw, die in de veertiende eeuw leefde in een leeuwenhuis dat daar was gebouwd. Volgens de

gemeente zijn het de oudste leeuwenresten van Nederland. Ze kwamen boven bij werkzaamheden ter voorbereiding van de renovatie van het Binnenhof. De leeuwenbotten zijn de komende maand te zien in het stadhuis. ANP

Den Haag raakt zijn rafelrand kwijt

Kraakcultuur reportage •

De laatste vrijplaats van Den Haag staat op het punt te moeten sluiten. Daarmee gaat meer verloren dan de thuishaven van de undergroundscene.

Jeroen van Raalte
Den Haag

“Doodzonde dat ze dit willen opdoeken.” In hun zelfgebouwde concertzaal zitten Jonne Praat (39) en Quinten Graafstijn (29) aan de bar. Alleen de gekleurde lijnen op de vloer verraden dat hier ooit een gymzaal was. Nu treden er punkbands op. Welkom in De Samenscholing, de laatste vrijplaats van Den Haag. Het oude schoolgebouw, rijkelijk uitgedost met linkse strijdleuzen, biedt onderdak aan sociale initiatieven, creatievelingen en de Haagse undergroundscene. “Maar”, benadrukt Praat, “officieel zijn we geen krakerscollectief meer”.

Sinds zeven jaar hebben de voormalige krakers de vervallen school in bruikleen van de gemeente. Hoewel het gebouw op de slooplijst stond, heeft het collectief er een sfeervolle plek van gemaakt. Een vrijplaats, bovendien, die van betekenis is voor Moerwijk, een van de armste buurten van het land. De aanvankelijke argwaan is verdwenen, vertelt Praat. “Toen omwonenden zagen wat ons collectief aan het opbouwen was, sloeg het helemaal om.”

Geen huur

Toch is De Samenscholing straks niet meer. De gemeente wil met een stevige investering het pand transformeren tot een verzamelgebouw voor lokale ‘maakbedrijven’. Eind oktober moet het collectief eruit. “Volgens mij hebben de meeste gemeenteraadsleden geen idee wat wij hier doen voor de wijk”, verzucht Graafstijn. Met haar werkplaatsen,

Jonne Praat in de weggeefwinkel die onderdeel uitmaakt van vrijplaats De Samenscholing. FOTO ROSALIE VAN DER DOES

ateliers, boksschool, muziekstudio, bierbrouwerij en fietsenmaker lijkt de vrijplaats nu al op wat het stadhuis voor ogen heeft.

“De gemeente wil eigenlijk hetzelfde, maar dan netter en duurder”, schampert Peter Bos, oud-raadslid en medeoprichter van de Haagse Stadspartij, die voortkomt uit de kraakbeweging. Dat de huidige gebruikers geen huur betalen, maken ze volgens hem ruimschoots goed met sociale en culturele activiteiten. “En dat zonder subsidie.”

Alles is zelfgemaakt, laten de mannen tijdens een rondleiding zien. Van de uit afvalmateriaal opgetrokken muziekstudio, het ingebouwde bruine café de Zuipschuit, tot het restaurant Water & Brood, waar een driegangmenu 12 euro kost. Het is het oudste biologisch-vegetarische restaurant van Neder-

land, dat nog stamt uit het beroemde kraakpand De Blauwe Aanslag. De hele keuken is tweemaal meeverhuisd. “Zelfs de soepkommetjes zijn van het eerste uur”, grijnst Praat.

‘Onze weggeefwinkel trekt veel mensen uit de wijk’

Sommige klanten ook. Opa’s en oma’s intussen, die tegenwoordig met hun kleinkinderen komen eten. Het bewijst dat De Samenscholing meer is dan alleen een ontmoetingsplek voor de undergroundscene, zegt Praat. “Onze weggeefwinkel trekt veel mensen uit de wijk. De anarchistische boekwinkel is sterk

gericht op de queergemeenschap.” Met De Samenscholing dreigt een van de laatste restjes Haagse kraakcultuur te verdwijnen. Negentien jaar geleden werd De Blauwe Aanslag ontruimd. Andere vrijplaatsen wachtte hetzelfde lot. Toen een kraakpand in de Scheveningse haven moest wijken voor een zeilcentrum, bood de gemeente deze school aan.

Ditmaal blijft vervangende locatie uit. De alternatieve jeugd is de dupe, vreest oud-kraker Bos. “De generatie van De Blauwe Aanslag heeft haar schapjes inmiddels op het droge. De Samenscholing is van de jongere generatie, die nog moet vechten voor haar plek. Het is triest dat ze zo aan de kant worden geschoven.”

De meerwaarde van De Samenscholing ontgaat de gemeente niet. Wethouder Saskia Bruines (D66, economie) vindt de ontruiming ‘een

van de lastigste plannen om te verdedigen’. Tegelijk wijst ze op het tekort aan bedrijfsruimte voor ondernemers. “Dat zijn ook schrijnende verhalen”, verklaarde ze eerder dit jaar aan de gemeenteraad.

Ook in andere steden staan broedplaatsen onder druk, ziet vastgoedonderzoeker Bart de Zwart van Fontys Hogeschool in Eindhoven. In de strijd om ruimte trekken ze vaak aan het kortste eind. “Dat is jammer, want ze zijn waardevol. De samenleving staat voor grote opgaven. Broedplaatsen zijn laboratoria waar de toekomst wordt uitgevonden.”

Intussen is de verbouwing vertraagd. Van de gemeente mogen het restaurant, de boksschool en de weggeefwinkel langer blijven, maar dat aanbod slaan ze af. Praat: “We laten het collectief niet uit elkaar trekken.”

ADVERTENTIE

Vanaf: **75.-**
Incl. diner

3 dgn Nijmegen ★★★★★

Gelegen in een heuvelachtige omgeving, op slechts 5 minuten van Nijmegen!

- 4* Fletcher Parkhotel Val Monte, Berg en Dal (7,9)
- 2 nachten incl. uitgebreid ontbijtbuffet
- 1 keer een 2-gangen diner
- Gratis parkeren, gebruik wifi en binnenzwembad

2 dagen + Elysium 3 dgn Ameland + diner

- 4* GT Zoetermeer - Den Haag (8,0)
- 4* Fletcher Resort Ameland Kaap (8,0)
- 1 nacht incl. ontbijtbuffet en wifi
- 2 nachten incl. ontbijt, wifi & parkeren
- 1 dagkaart voor Elysium
- 1x diner (hoofdgerecht)
- Incl. welkomstdrankje **69.50** v.a.
- Incl. binnenzwembad **69.-** v.a.

www.Zoweg.nl/krant of bel 0900-9693 70 cpg

Prijs per persoon o.b.v. 2 personen en beschikbaarheid, exclusief reserveringskosten en toeristenbelasting

Doodslag Verdachten Mallorcazaak zeggen van niets te weten

Mees T. uit Hilversum, een van de drie hoofdverdachten in de zaak-Mallorca, heeft in de rechtbank in Lelystad verklaard niets te weten over het gevecht dat Carlo Heuvelman vorig jaar juli fataal werd. De 19-jarige T. is daarmee de vierde verdachte op rij die zijn betrokkenheid bij de dood van de 27-jarige man uit Waddinxveen ontkent. De rechtbank ging gistermiddag tijdens de tweede zittingdag in op de mogelijke rol van T. bij de doodslag op Heuvelman en de poging tot doodslag op diens vriend. De eveneens ontkennende medeverdachte Hein B. ging hem in de ochtend voor. Sanil B. komt morgen als laatste aan bod. ANP

Terrorisme Kabinet krijgt extra tijd om IS-vrouwen te halen

Het kabinet krijgt drie maanden extra de tijd om twaalf ‘IS-vrouwen’ en hun kinderen naar Nederland te halen. De vrouwen worden verdacht van betrokkenheid bij terroristische misdrijven. In mei bepaalde de rechtbank dat het Openbaar Ministerie de vrouwen, die in kampen in Syrië verblijven, binnen vier maanden moest repatriëren. Anders zouden de strafzaken tegen hen worden gestopt. De twaalf vrouwen hebben de Nederlandse nationaliteit en zouden willen terugkeren, met hun in totaal 29 kinderen. Het kabinet wil hen nog altijd voor de rechter brengen ‘om strafeloosheid te voorkomen’ en krijgt daarvoor nu extra tijd. ANP

Overpad Dieren krijgen even voorrang in Fochteloërveen

De weg door het natuurgebied Fochteloërveen, op de grens van Friesland en Drenthe, is de komende dagen gedeeltelijk afgesloten. Als gevolg van het zonnige herfstweer steken reptielen en amfibieën er massaal de weg over. “In een paar dagen tijd zijn er al 50 slangen doodgereden”, meldt de Friese gemeente Ooststellingwerf. In 2019 ging de weg voor het eerst dicht vanwege overstekende dieren. Het Fochteloërveen is een natuurgebied van 25 vierkante kilometer, en een van de laatste plekken in West-Europa waar nog hoogveen te vinden is. In het gebied leven onder meer kraanvogels, aders, gladde slangen en ringslangen. ANP